

ZAKON O LOKALNIM IZBORIMA

(Sl. glasnik RS br. 129/07 , 34/10 - us, 54/11)

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 54/11 koje su u primeni od 30/07/2011
(izmene u čl.: 5 , 8 , 14 , 18 , 20 , 43 , 47 , 48 , 49 , 50 , 54 , 55 , 56).

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se izbor i prestanak mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: odbornici).

Član 2.

(1) Odbornici se biraju na četiri godine.

(2) Izbori za odbornike moraju se sprovesti najkasnije 30 dana pre kraja mandata odbornika kojima ističe mandat.

Član 3.

(1) Građani biraju odbornike na osnovu slobodnog, opšteg i jednakog izbornog prava. Izorno pravo građani ostvaruju neposredno, tajnim glasanjem.

(2) Niko nema pravo da, po bilo kom osnovu, sprečava ili primorava građanina da glasa, da ga poziva na odgovornost zbog glasanja ili da od njega traži da se izjasni za koga je glasao ili zašto nije glasao.

Član 4.

(1) Građani imaju pravo da preko sredstava javnog informisanja budu ravnopravno, blagovremeno, istinito, nepristrasno i potpuno obavešteni o izornoj kampanji podnosilaca izbornih lista i kandidatima s izbornih lista, kao i o drugim događajima značajnim za izbore.

(2) Sredstva javnog informisanja dužna su da u izornoj kampanji obezbede ravnopravnost, blagovremenost, istinitost, nepristrasnost i potpunost u obaveštavanju o svim podnosiocima izbornih lista i kandidatima s tih lista, kao i o drugim događajima značajnim za izbore.

(3) Izborna kampanja, u smislu ovog zakona, predstavlja sve javne, političke, promotivne i druge aktivnosti podnosilaca izbornih lista i kandidata s tih lista.

Član 5.

Odbornici se biraju na osnovu lista političkih stranaka, njihovih koalicija, i lista koje predlože grupe građana (u daljem tekstu: izborna lista).

Član 6.

(1) Pravo da bira odbornika ima punoletan, poslovno sposoban državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj ostvaruje izorno pravo.

(2) Za odbornika, može biti izabran punoletan, poslovno sposoban državljanin Republike Srbije koji ima prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je predložen za odbornika.

Član 7.

(1) Izbor odbornika obavlja se u opštini kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

(2) Odbornički mandati raspodeljuju se između izbornih lista srazmerno broju dobijenih glasova koji je osvojila svaka od izbornih lista.

Član 8.

(1) Izbore za odbornike raspisuje predsednik Narodne skupštine.

(2) Od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 45, ni više od 60 dana.

(3) Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan održavanja izbora, kao i dan od kada počinju teći rokovi za vršenje izbornih radnji.

(4) Kada se istovremeno održavaju izbori za odbornike i izbori za narodne poslanike Narodne skupštine, poslove biračkih odbora na sprovođenju izbora za odbornike obavljaju birački odbori obrazovani za sprovođenje izbora za narodne poslanike.

(5) U nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave, u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava, prilikom imenovanja biračkih odbora iz stava 4. ovog člana, posebno će se voditi računa o zastupljenosti političkih stranaka nacionalnih manjina u skupštini jedinice lokalne samouprave.

(6) U slučaju iz stava 4. ovog člana, podnosilac izborne liste za odbornike, koji nije podneo izbornu listu za narodne poslanike, ima pravo na predstavnika u biračkom odboru u proširenom sastavu pod uslovima propisanim ovim zakonom.

(7) Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 9.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima živi stanovništvo mešovitog nacionalnog sastava, omogućuje se srazmerna zastupljenost nacionalnih manjina u skupštinama jedinica lokalne samouprave, u skladu s Ustavom i ovim zakonom.

Član 10.

Izbore za odbornike sprovode izborne komisije jedinica lokalne samouprave i birački odbori.

II. IZBOR ODBORNIKA SKUPŠTINE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Organi za sprovođenje izbora

Član 11.

(1) Organi za sprovođenje izbora su izborna komisija jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: izborna komisija) i birački odbori.

(2) Organi za sprovođenje izbora su samostalni i nezavisni u radu i rade na osnovu zakona i propisa donetih na osnovu zakona.

(3) Za svoj rad organi za sprovođenje izbora odgovaraju organu koji ih je imenovao.

(4) Svi organi i organizacije dužni su da pružaju pomoć organima za sprovođenje izbora i da dostavljaju podatke koji su im potrebni za rad.

Član 12.

- (1) Članovi organa za sprovođenje izbora i njihovi zamjenici mogu biti samo građani koji imaju izbornu pravo, kao i prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave.
- (2) Članovima organa za sprovođenje izbora i njihovim zamjenicima prestaje funkcija u ovim organima kad prihvate kandidaturu za odbornika.

Član 13.

- (1) Izborna komisija radi u stalnom sastavu (imenovani članovi) i u proširenom sastavu (opunomoćeni članovi).
- (2) Izborna komisija radi u proširenom sastavu od dana utvrđivanja tog sastava do završetka izbora.
- (3) Nijedna politička stranka ili stranačka koalicija ne može imati više od polovine članova u stalnom sastavu organa za sprovođenje izbora.
- (4) U rešenju o imenovanju predsjednika i članova organa za sprovođenje izbora, pored ličnog imena predsjednika, odnosno člana, mora biti navedena njegova politička pripadnost ili naziv stranke, odnosno stranačke koalicije na čiji predlog je imenovan.

Član 14.

- (1) Izbornu komisiju u stalnom sastavu čine predsjednik i najmanje šest članova koje imenuje skupština jedinice lokalne samouprave, na predlog odborničkih grupa u skupštini jedinice lokalne samouprave, srazmerno broju odbornika a u proširenom sastavu - i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste koji je predložio najmanje dve trećine kandidata od ukupnog broja odbornika koji se bira.
- (2) Političke stranke i koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina koje predlože najmanje jednu trećinu kandidata za odbornike od ukupnog broja odbornika koji se bira imaju pravo na svog predstavnika u proširenom sastavu izborne komisije.
- (3) Izborna komisija ima sekretara koga imenuje skupština jedinice lokalne samouprave. Sekretar učestvuje u radu komisije bez prava odlučivanja.
- (4) Predsjednik, članovi izborne komisije u stalnom i proširenom sastavu i njen sekretar imaju zamjenike.
- (5) Za predsjednika, zamjenika predsjednika, sekretara i zamjenika sekretara izborne komisije imenuje se lice koje je diplomirani pravnik.
- (6) Izborna komisija danom proglašenja izborne liste istovremeno rešenjem utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.
- (7) Rešenje o ispunjenju ili neispunjenju uslova za određivanje opunomoćenog predstavnika podnosioca izborne liste u prošireni sastav izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 časa od donošenja tog rešenja.
- (8) Podnosilac izborne liste određuje svog opunomoćenog predstavnika u izbornoj komisiji i o tome obaveštava izbornu komisiju.
- (9) Izborna komisija utvrđuje prošireni sastav u roku od 24 časa od prijema obaveštenja o licima koja ulaze u prošireni sastav.
- (10) Ako podnosilac izborne liste ne odredi opunomoćenog predstavnika u izbornoj komisiji najkasnije pet dana pre dana određenog za održavanje izbora, izborna komisija nastavlja da radi i da punovažno odlučuje bez predstavnika podnosioca izborne liste.
- (11) Protiv rešenja skupštine jedinice lokalne samouprave o imenovanju predsjednika i članova izborne komisije u stalnom sastavu dopuštena je žalba Upravnom sudu u roku od 24 časa od donošenja rešenja.
- (12) Protiv rešenja izborne komisije iz stava 7. ovog člana obezbeđena je zaštita po postupku za zaštitu izbornog prava koji je utvrđen ovim zakonom.

Član 15.

(1) Izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitosti sprovođenja izbora odbornika;
- 2) određuje biračka mesta, pri čemu naročito vodi računa o ravnomernoj raspoređenosti birača na biračkim mestima i o dostupnosti biračkog mesta biračima;
- 3) određuje biračke odbore i imenuje njihove članove;
- 4) daje uputstva biračkim odborima u pogledu sprovođenja postupka izbora odbornika;
- 5) propisuje obrasce i organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora za odbornike;
- 6) utvrđuje da li su izborne liste sačinjene i podnete u skladu sa propisima o izboru odbornika;
- 7) proglašava izborne liste;
- 8) utvrđuje oblik i izgled glasačkih listića, broj glasačkih listića za biračka mesta i zapisnički ih predaje biračkim odborima;
- 9) utvrđuje i objavljuje ukupne rezultate izbora odbornika;
- 10) podnosi izveštaj skupštini jedinice lokalne samouprave o sprovedenim izborima za odbornike;
- 11) dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove lokalne samouprave i republičkom organu nadležnom za poslove statistike podatke o sprovođenju i rezultatima izbora za odbornike, neposredno po završetku izbora;
- 12) obavlja i druge poslove određene propisima o izboru odbornika.

(2) U svom radu, izborna komisija shodno primenjuje uputstva i druge akte Republičke izborne komisije koji se odnose na sprovođenje izbora za narodne poslanike.

Član 16.

(1) Birački odbor radi u stalnom i proširenom sastavu.

(2) Birački odbor u stalnom sastavu čine predsednik i najmanje četiri člana.

(3) U pogledu utvrđivanja sastava biračkog odbora u proširenom sastavu, primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na izbornu komisiju u proširenom sastavu.

(4) Predsednik i članovi biračkog odbora imaju zamenike.

(5) Birački odbor imenuje se najkasnije deset dana pre dana određenog za održavanje izbora.

(6) Rešenje o imenovanju biračkih odbora dostavlja se svim podnosiocima potvrđenih izbornih lista, u roku od 48 časova od dana donošenja rešenja.

Član 17.

(1) Birački odbor neposredno sprovodi glasanje, obezbeđuje pravilnost i tajnost glasanja, utvrđuje rezultate glasanja na biračkom mestu i obavlja druge poslove određene zakonom.

(2) Birački odbor se stara o održavanju reda na biračkom mestu za vreme glasanja. Bliža pravila o radu biračkog odbora određuje izborna komisija.

2. Kandidovanje

Član 18.

(1) Kandidate za odbornike mogu predlagati registrovane političke stranke, koalicije registrovanih političkih stranaka, kao i grupe građana čije izborne liste svojim potpisima podrži najmanje 30 birača po predlogu za svakog kandidata na izornoj listi. Predlagač mora na izornoj listi imati najmanje jednu trećinu kandidata od

ukupnog broja odbornika koji se bira.

(2) U jedinicama lokalne samouprave koje imaju manje od 20.000 birača, izborne liste iz stava 1. ovog člana utvrđene su i kada ih svojim potpisom podrži najmanje 200 birača.

(3) U ime političke stranke ili grupe građana, predloge iz st. 1. i 2. ovog člana može podneti samo lice koje je politička stranka ili grupa građana ovlastila.

(4) U ime koalicije stranaka, predlog iz st. 1. i 2. ovog člana podnose najviše dva ovlašćena lica.

Član 19.

(1) Izborna lista dostavlja se izbornoj komisiji najkasnije 15 dana pre dana određenog za održavanje izbora.

(2) Uz izbornu listu izbornoj komisiji dostavlja se dokumentacija, i to:

- 1) potvrda o izbornom pravu za svakog kandidata sa izborne liste, u kojoj je naznačeno ime i prezime, datum rođenja, zanimanje i jedinstveni matični broj kandidata;
- 2) pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu;
- 3) potvrda o prebivalištu kandidata;
- 4) pismena saglasnost nosioca liste;
- 5) ovlašćenje lica koja podnose izbornu listu;
- 6) uverenje o državljanstvu;
- 7) potpisi birača koji su podržali određenu izbornu listu.

(3) Na dokumentaciju iz stava 2. tač 1), 3) i 6) ovog člana ne plaća se taksa.

Član 20.

(1) Jedno lice može biti kandidat za odbornika samo na jednoj izbornoj listi.

(2) Podnosilac izborne liste određuje redosled kandidata na listi.

(3) Na izbornoj listi među svaka tri kandidata po redosledu na listi (prva tri mesta, druga tri mesta i tako do kraja liste) mora biti najmanje po jedan kandidat - pripadnik onog pola koji je manje zastupljen na listi.

(4) Ako izborna lista ne ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, a predlagač liste biće pozvan u skladu sa ovim zakonom, da otkloni nedostatke liste.

(5) Ako predlagač liste ne otkloni nedostatke iz stava 4. ovog člana, izborna komisija odbiće proglašenje izborne liste, u skladu sa ovim zakonom.

(6) Kad po donošenju rešenja o proglašenju izborne liste kandidat bude pravnosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti, izgubi državljanstvo Republike Srbije, odustane od kandidature ili ako nastupi njegova smrt, podnosilac izborne liste gubi pravo da predloži novog kandidata.

Član 21.

(1) Podnosilac izborne liste može povući listu najdocnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste.

(2) Povlačenjem izborne liste prestaje funkcija predstavnika podnosioca liste u svim organima za sprovođenje izbora, kao i sva prava koja mu u tom svojstvu po odredbama ovog zakona pripadaju.

Član 22.

(1) Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke stranke koja podnosi listu, a u naziv se može uključiti ime i prezime lica koje politička stranka odredi kao nosioca izborne liste.

(2) Ako dve ili više političkih stranaka podnesu zajedničku izbornu listu, naziv izborne liste i nosilac izborne liste određuju se sporazumno.

(3) Uz naziv izborne liste grupe građana podnosilac određuje bližu oznaku te liste, a u naziv se može uključiti ime i prezime lica koje grupa građana odredi kao nosioca izborne liste.

(4) Lice određeno kao nosilac izborne liste može biti kandidat za odbornika.

Član 23.

(1) Izborna komisija propisuje oblik i sadržaj obrasca za potpis birača koji podržavaju izbornu listu i stavlja ga na raspolaganje učesnicima u izborima u roku od tri dana od dana raspisivanja izbora.

(2) Birač može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predlagača.

(3) Potpis kojim birač podržava izbornu listu mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

(4) Visinu naknade za overu potpisa utvrdiće posebnim aktom ministarstvo nadležno za poslove pravde.

Član 24.

(1) Izborna komisija proglašava izbornu listu, odmah po prijemu izborne liste i odgovarajuće dokumentacije, a najkasnije u roku od 24 časa od prijema izborne liste.

(2) Rešenje o proglašenju izborne liste iz stava 1. ovog člana izborna komisija dostavlja bez odlaganja podnosiocu.

Član 25.

(1) Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista nije podneta blagovremeno, doneće rešenje o njenom odbacivanju.

(2) Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke koji su smetnja za proglašenje izborne liste u skladu s ovim zakonom, doneće, u roku od 24 časa od prijema izborne liste, zaključak kojim se podnosiocu izborne liste nalaže da najkasnije u roku od 48 časova od časa dostavljanja zaključka otkloni te nedostatke. Tim zaključkom istovremeno će se podnosiocu izborne liste ukazati na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka.

(3) Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke predviđene ovim zakonom, ili kad utvrdi da nedostaci izborne liste nisu otklonjeni, ili nisu otklonjeni u predviđenom roku, doneće u narednih 24 časa rešenje kojim se odbija proglašenje izborne liste.

Član 26.

(1) Zbirnu izbornu listu utvrđuje izborna komisija i ona sadrži sve izborne liste, sa ličnim imenima svih kandidata i podacima o godini rođenja, zanimanju i prebivalištu.

(2) Redosled izbornih lista, sa imenima svih kandidata, na zbirnoj izornoj listi utvrđuje se prema redosledu njihovog proglašavanja.

(3) Zbirnu izbornu listu izborna komisija objavljuje na način kako se objavljuju propisi jedinice lokalne samouprave, najkasnije deset dana pre dana održavanja izbora.

(4) Svaki podnosilac izborne liste ima pravo da u roku od 48 časova od dana objavljivanja zbirne izborne liste izvrši, preko lica koje ovlasti, uvid u sve podnete izborne liste i dokumentaciju podnetu uz njih.

Član 27.

(1) Građani imaju pravo da budu obavešteni o izbornim listama.

(2) Građani imaju pravo da, preko javnih glasila, budu blagovremeno, istinito i nepristrasno obavešteni o svim aktivnostima učesnika izbornog postupka i događajima značajnim za izbore.

3. Sprovođenje izbora

Član 28.

- (1) Izborna komisija dužna je da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a naročito potreban broj glasačkih listića, izvod iz biračkog spiska, potvrde o izbornom pravu, posebne službene koverta za glasanje, kao i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.
- (2) Glasačke listiće priprema i overava izborna komisija.
- (3) Izborna komisija utvrđuje ukupan broj glasačkih listića, koji mora biti jednak broju birača upisanih u birački spisak u opštini.
- (4) Izborna komisija kontroliše pripremu i overu glasačkih listića i određuje broj rezervnih glasačkih listića, koji ne može biti veći od 0,3% od ukupnog broja glasačkih listića.
- (5) Glasački listići štampaju se na jednom mestu.
- (6) Podnosilac izborne liste dostavlja izornoj komisiji ime lica koje ima pravo da prisustvuje štampanju, brojanju, pakovanju glasačkih listića i njihovom dostavljanju organima nadležnim za sprovođenje izbora.
- (7) U opštinama gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina glasački listići se štampaju i na tim jezicima.
- (8) Izborna komisija bliže utvrđuje sadržinu, oblik i izgled glasačkih listića, određuje štampara, način i kontrolu njihovog štampanja i dostavljanje i rukovanje glasačkim listićima.

Član 29.

- (1) Primopredaja izbornog materijala vrši se najkasnije 24 časa pre dana održavanja izbora.
- (2) Opštinska uprava stara se o uređivanju biračkih mesta i priprema za svaki birački odbor potreban broj glasačkih kutija s priborom za njihovo pečačenje, paravane za glasanje i pribor za pisanje.
- (3) Na dan izbora, pre početka glasanja, birački odbor utvrđuje da li je pripremljeni izborni materijal za to biračko mesto potpun i ispravan, da li je biračko mesto uređeno na način kojim se obezbeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može početi, što unosi u zapisnik o svom radu.

Član 30.

Glasački listić sadrži:

- 1) redni broj koji se stavlja ispred naziva izborne liste;
- 2) nazive izbornih lista, prema redosledu utvrđenom na zbirnoj listi, sa ličnim imenom prvog kandidata sa liste;
- 3) napomenu da se glasa samo za jednu izbornu listu, zaokruživanjem rednog broja ispred naziva te liste ili naziva liste.

Član 31.

- (1) Zbirna izborna lista, s nazivima izbornih lista i imenima svih kandidata, mora za vreme glasanja biti vidno istaknuta na biračkom mestu.
- (2) Sadržaj, oblik i način isticanja zbirne izborne liste iz stava 1. ovog člana propisuje izborna komisija.

Član 32.

Predstavnici podnosioca izbornih lista i kandidati za odbornike imaju pravo uvida u izborni materijal, a naročito u izvode iz biračkih spiskova, zapisnike biračkog odbora, zapisnike izbornih komisija i glasačke listiće. Uvid se vrši u službenim prostorijama izborne komisije. Uvid u izborni materijal može se izvršiti u roku od pet dana od dana

održavanja izbora.

Član 33.

- (1) Birač glasa na biračkom mestu na kome je upisan u birački spisak.
- (2) Birač može da glasa i van biračkog mesta na kom je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima i na način utvrđen zakonom.
- (3) Način glasanja van biračkog mesta, kao i broj birača koji su glasali na taj način unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član 34.

- (1) Birač glasa lično.
- (2) Birač može glasati samo za jednu od izbornih lista sa glasačkog listića.
- (3) Glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred naziva izborne liste za koju se glasa ili zaokruživanjem naziva izborne liste, odnosno tako da se nedvosmisleno može utvrditi za koju izbornu listu je birač glasao.
- (4) Birač sam presavija glasački listić tako da se ne vidi za koju je izbornu listu glasao i ubacuje ga u glasačku kutiju i odmah napušta biračko mesto.

4. Utvrđivanje i objavljivanje rezultata izbora

Član 35.

- (1) Po završenom glasanju birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mestu.
- (2) Birački odbor utvrđuje broj neupotrebljenih glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji pečati, s naznakom na omotu da se radi o neupotrebljenim glasačkim listićima.
- (3) Na osnovu izvoda iz biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.
- (4) Kad se glasačka kutija otvori, posle provere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih.
- (5) Birački odbor konstatuje broj nevažećih glasačkih listića, unosi ga u zapisnik i nevažeće glasačke listiće pečati u poseban omot, s naznakom da se radi o nevažećim glasačkim listićima, a potom utvrđuje broj važećih listića i broj glasova za svaku izbornu listu, što takođe unosi u zapisnik.
- (6) Važeći glasački listići stavljaју se u poseban omot sa naznakom da se radi o važećim glasačkim listićima, koji se potom pečati.
- (7) Nevažeći glasački listić jeste nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.
- (8) Kad je na glasačkom listiću zaokruženo ime i prezime prvog kandidata na izbornoj listi ili je zaokružen naziv ili deo naziva izborne liste, odnosno ako su istovremeno zaokruženi redni broj i naziv izborne liste i ime i prezime prvog kandidata, takav izborni listić smatra se važećim.
- (9) Kad se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasali, ili u glasačkoj kutiji nije nađen kontrolni listić, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mestu ponavlja se.

Član 36.

- (1) Birački odbor, po utvrđivanju rezultata glasanja, u zapisnik o svom radu unosi: broj primljenih glasačkih listića; broj neupotrebljenih glasačkih listića; broj nevažećih glasačkih listića; broj važećih glasačkih listića; broj glasova datih za svaku izbornu listu; broj birača prema izvodu iz biračkog spiska i broj birača koji su glasali.
- (2) U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i primedbe i mišljenja članova biračkog odbora, podnosilaca

izbornih lista i zajedničkih predstavnika podnosilaca izbornih lista, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje.

(3) Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora.

Član 37.

(1) Zapisnik o radu biračkog odbora izrađuje se na propisanom obrascu koji se štampa u šest primeraka.

(2) U opštinama gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina zapisnik o radu biračkog odbora štampa se i na tim jezicima.

(3) Prvi primerak zapisnika s utvrđenim izbornim materijalom dostavlja se izornoj komisiji.

(4) Drugi primerak zapisnika ističe se na biračkom mestu na javni uvid.

(5) Preostala četiri primerka zapisnika uručuju se predstavnicima podnosilaca izbornih lista koje su osvojile najveći broj glasova na tom biračkom mestu i to odmah ukoliko podnosilac izborne liste ima predstavnika u biračkom odboru, a ukoliko ga nema predstavnik podnosioca izborne liste može preuzeti primerak zapisnika od izborne komisije u roku od 24 časa.

(6) Ostali podnosioci izborne liste imaju pravo da, u roku od 24 časa od dostavljanja materijala s biračkog mesta izornoj komisiji, od izborne komisije dobiju overenu fotokopiju zapisnika s biračkog mesta.

Član 38.

(1) Kad utvrdi rezultate glasanja, birački odbor će bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam časova od zatvaranja biračkih mesta, dostaviti izornoj komisiji zapisnik o utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mestu, izvod iz biračkog spiska, važeće glasačke listiće u zapečaćenom posebnom omotu, neupotrebijene glasačke listiće u zapečaćenom posebnom omotu, nevažeće glasačke listiće u zapečaćenom posebnom omotu, kao i preostalu izbornu dokumentaciju.

(2) O primopredaji izborne dokumentacije sastavlja se zapisnik koji potpisuje predstavnik izborne komisije i najmanje dva člana biračkog odbora koji su predali izbornu dokumentaciju.

Član 39.

(1) Po prijemu izbornog materijala sa biračkih mesta izborna komisija, u roku od 24 časa od zatvaranja biračkih mesta, utvrđuje: ukupan broj birača upisanih u birački spisak; broj birača koji su glasali na biračkim mestima; broj birača koji su glasali van biračkog mesta; ukupan broj primljenih glasačkih listića; ukupan broj nevažećih glasačkih listića; ukupan broj važećih glasačkih listića i broj glasova datih za svaku izbornu listu.

(2) Izborna komisija utvrđuje rezultate glasanja na biračkim mestima najkasnije u roku od šest časova od dostavljanja izveštaja sa biračkih mesta.

Član 40.

(1) Izborna komisija utvrđuje rezultate izbora i o tome sačinjava poseban zapisnik.

(2) Svako izornoj listi pripada broj mandata koji je srazmeran broju dobijenih glasova.

(3) Izborna komisija utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi.

(4) U raspodeli mandata učestvuju izborne liste koje su dobile najmanje 5% glasova od ukupnog broja glasova birača koji su glasali.

(5) Političke stranke nacionalnih manjina i koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina učestvuju u raspodeli mandata i kad su dobile manje od 5% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali.

(6) Političke stranke nacionalnih manjina su sve one stranke čiji je osnovni cilj predstavljanje i zastupanje interesa nacionalne manjine i zaštita i poboljšanje prava pripadnika nacionalnih manjina, u skladu sa

međunarodnopravnim standardima.

(7) O tome da li podnosilac izborne liste ima položaj političke stranke nacionalne manjine, odnosno koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina odlučuje izborna komisija jedinice lokalne samouprave, a na predlog podnosioca izborne liste koji mora biti stavljen pri podnošenju izborne liste.

Član 41.

(1) Izborna komisija raspodeljuje mandate primenom sistema najvećeg količnika.

(2) Mandati se raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka pojedina lista podeli brojevima od jedan zaključno sa brojem koji odgovara broju odbornika koji se biraju u skupštinu jedinice. Tako dobijeni količnici razvrstavaju se po veličini, a u obzir se uzima onoliko najvećih količnika koliko se bira odbornika u skupštinu jedinice lokalne samouprave. Svaka izborna lista dobija onoliko mandata koliko tih količnika na nju otpada.

(3) Ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat, a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je dobila veći broj glasova.

(4) Izborna komisija u roku od 24 časa od zatvaranja biračkih mesta vrši raspodelu odborničkih mandata na način iz stava 1. ovog člana, o čemu se sastavlja poseban zapisnik.

Član 42.

Mandati koji pripadaju određenoj izornoj listi dodeljuju se kandidatima sa te liste u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 43.

Izborna komisija jedinice lokalne samouprave će najkasnije u roku od 10 dana od dana objavljivanja ukupnih rezultata izbora sve dobijene mandate sa izborne liste dodeliti kandidatima po redosledu na izornoj listi, počev od prvog kandidata sa liste.

Član 44.

Izborna komisija objavljuje rezultate izbora u roku od 24 časa od zatvaranja biračkih mesta.

Član 45.

Izborna komisija izdaje odborniku uverenje da je izabran.

5. Prestanak mandata i ponovni izbori

Član 46.

(1) Odborniku prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran:

- 1) podnošenjem ostavke;
- 2) donošenjem odluke o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave;
- 3) ako je pravnosnažnom sudskom odlukom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci;
- 4) ako je pravnosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 5) preuzimanjem posla, odnosno funkcije koje su, u skladu sa zakonom, nespojive s funkcijom odbornika;
- 6) ako mu prestane prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave;
- 7) gubljenjem državljanstva;

8) ako nastupi smrt odbornika.

- (2) Odbornik može podneti ostavku usmeno na sednici skupštine jedinice lokalne samouprave, a između dve sednice podnosi je u formi overene pisane izjave.
- (3) Posle podnošenja usmene ostavke odbornika, skupština bez odlaganja, na istoj sednici utvrđuje da je odborniku prestao mandat.
- (4) O ostavci koju je odbornik podneo između dve sednice, skupština je dužna da odluči na prvoj narednoj sednici.
- (5) Odbornik može opozvati podnetu ostavku sve dok skupština ne utvrdi prestanak njegovog mandata.
- (6) Ako odborniku prestaje mandat nastupanjem slučaja iz stava 1. ovog člana tač. 2) do 8), skupština jedinice lokalne samouprave na prvoj narednoj sednici, posle obaveštenja o nastupanju takvog slučaja, utvrđuje da je odborniku prestao mandat.

Član 47.

- (1) Odbornik lično podnosi ostavku, overenu kod organa nadležnog za overu potpisa, predsedniku skupštine jedinice lokalne samouprave, u roku od tri dana od dana overe.
- (2) Predsednik skupštine jedinice lokalne samouprave je dužan da podnetu ostavku stavi na dnevni red skupštine na prvoj narednoj sednici, sa predlogom da to bude prva tačka dnevnog reda.

Član 48.

- (1) Kada odborniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat se dodeljuje prvom sledećem kandidatu sa iste izborne liste kome nije bio dodeljen mandat odbornika.
- (2) Kada odborniku koji je izabran sa koalicione izborne liste prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat se dodeljuje prvom sledećem kandidatu na izbornoj listi kome nije bio dodeljen mandat - pripadniku iste političke stranke.
- (3) Kandidatu kome je bio dodeljen mandat odbornika, a kojem je mandat prestao zbog preuzimanja funkcije predsednika opštine ili gradonačelnika, odnosno zamenika predsednika opštine ili zamenika gradonačelnika, mandat se ponovo dodeljuje u istom sazivu skupštine jedinice lokalne samouprave pod uslovima:
 - da je kandidatu prestala funkcija predsednika opštine ili gradonačelnika, odnosno zamenika predsednika opštine ili zamenika gradonačelnika;
 - da postoji upražnjeno odborničko mesto koje pripada istoj izornoj listi, i
 - da je izornoj komisiji jedinice lokalne samouprave kandidat podneo zahtev za dodelu mandata odbornika.
- (4) Kad odborniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, a na izornoj listi sa koje je odbornik bio izabran nema kandidata za koje podnosilac izborne liste nije dobio mandat, mandat pripada podnosiocu izborne liste koji ima sledeći najveći količnik a za njega nije dobio mandat.
- (5) Mandat novog odbornika traje do isteka mandata odbornika kome je prestao mandat.
- (6) Od kandidata se pre potvrđivanja mandata pribavlja pismena saglasnost da prihvata mandat.

Član 49.

- (1) Na odluke skupštine jedinice lokalne samouprave o prestanku mandata odbornika, kao i o potvrđivanju mandata novom odborniku, dopuštena je žalba Upravnom sudu.
- (2) Žalba je dopuštena i u slučaju kada skupština propusti da donese odluke iz stava 1. ovog člana.
- (3) U slučaju osnovanosti žalbe iz stava 2. ovog člana, sud donosi odluku kojom utvrđuje prestanak mandata odbornika, odnosno potvrđuje mandat novom odborniku.

- (4) Pravo na podnošenje žalbe iz stava 2. ovog člana ima svaki odbornik.
- (5) Žalba se podnosi u roku od 48 časova od dana donošenja odluke skupštine jedinice lokalne samouprave, odnosno od dana održavanja sednice na kojoj je skupština propustila da donese odluke iz stava 1. ovog člana.
- (6) Upravni sud dužan je da u roku od 30 dana od dana dobijanja žalbe donese rešenje o podnetoj žalbi.

Član 50.

- (1) Ponovni izbori sprovode se ako izborna komisija ili Upravni sud ponište izbore zbog nepravilnosti u sprovođenju izbora, u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (2) Ako se izbori ponište na pojedinom biračkom mestu, glasanje se ponavlja samo na tom biračkom mestu.
- (3) Na biračkim mestima na kojima izborni postupak nije sproveden u skladu s ovim zakonom, izbori se ponavljaju u roku od sedam dana od utvrđivanja nepravilnosti u izbornom postupku, na način i po postupku utvrđenim za sprovođenje izbora.
- (4) Ponovne izbore raspisuje izborna komisija.
- (5) Ponovni izbori sprovode se po listi kandidata koja je utvrđena za izbore koji su poništeni, osim kad su izbori poništeni zbog nepravilnosti u utvrđivanju izborne liste.
- (6) U slučaju ponavljanja izbora konačni rezultati izbora utvrđuju se po završetku ponovljenog glasanja.

6. Zaštita izbornog prava

Član 51.

Svaki birač, kandidat za odbornika i predlagač kandidata ima pravo na zaštitu izbornog prava, po postupku utvrđenom ovim zakonom.

Član 52.

- (1) Birač, kandidat za odbornika ili predlagač kandidata ima pravo da podnese prigovor izornoj komisiji jedinice lokalne samouprave zbog nepravilnosti u postupku kandidovanja, sprovođenja, utvrđivanja i objavljivanja rezultata izbora.
- (2) Prigovor se podnosi u roku od 24 časa od dana kada je doneta odluka, odnosno izvršena radnja ili učinjen propust.

Član 53.

- (1) Izborna komisija doneće rešenje u roku od 48 časova od prijema prigovora i dostaviti ga podnosiocu prigovora.
- (2) Ako izborna komisija jedinice lokalne samouprave usvoji podneti prigovor, poništiće odluku ili radnju.

Član 54.

- (1) Protiv rešenja izborne komisije, može se izjaviti žalba Upravnom sudu u roku od 24 časa od dostavljanja rešenja.
- (2) Izborna komisija dužna je da sudu dostavi odmah, a najkasnije u roku od 12 časova sve potrebne podatke i spise za odlučivanje.
- (3) U postupku zaštite izbornog prava sud shodno primenjuje odredbe zakona kojim se uređuje postupak u upravnim sporovima.
- (4) Odluka po žalbi doneće se najkasnije u roku od 48 časova od dana prijema žalbe sa spisima.
- (5) Odluka doneta u postupku po žalbi je pravosnažna i protiv nje se ne mogu podneti zahtev za vanredno

preispitivanje sudske odluke, niti zahtev za ponavljanje postupka, predviđeni Zakonom o upravnim sporovima .

Član 55.

- (1) Ako sud usvoji žalbu, poništiće odluku ili radnju u postupku predlaganja kandidata, odnosno u postupku izbora odbornika ili će poništiti izbor odbornika.
- (2) Kada nađe da osporenu odluku treba poništiti, ako priroda stvari to dozvoljava i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdan osnov za to, sud može svojom odlukom meritorno rešiti izborni spor. Odluka suda u svemu zamenjuje poništeni akt.
- (3) Ako je po prigovoru, odnosno po žalbi, poništena radnja u postupku izbora ili izbor odbornika, izborna komisija je dužna da odgovarajuću izbornu radnju, odnosno izbore ponovi u roku predviđenom ovim zakonom za ponovne izbore. Rok se računa od dana donošenja odluke o poništavanju.

Član 56.

- (1) Mandat odbornika počinje da teče danom potvrđivanja mandata.
- (2) O potvrđivanju mandata odbornika odlučuje skupština na konstitutivnoj sednici.
- (3) Konstitutivnu sednicu skupštine saziva predsednik skupštine iz prethodnog saziva u roku od 15 dana od dana objavljivanja rezultata izbora.
- (4) Konstitutivnom sednicom predsedava najstariji odbornik, koji je ovlašćen i da sazove konstitutivnu sednicu ako to u zakonskom roku ne učini predsednik skupštine iz prethodnog saziva.
- (5) O potvrđivanju mandata odbornika, na osnovu izveštaja verifikacionog odbora, skupština odlučuje javnim glasanjem. U glasanju mogu učestvovati kandidati za odbornike kojima su mandati dodeljeni u skladu sa članom 43. ovog zakona i koji imaju uverenje izborne komisije jedinice lokalne samouprave da su izabrani.
- (6) Kada skupština posle konstituisanja odlučuje o potvrđivanju mandata novih odbornika, u glasanju, pored odbornika, mogu učestvovati i kandidati kojima su mandati dodeljeni u skladu sa članom 48. ovog zakona i koji imaju uverenje izborne komisije jedinice lokalne samouprave da su izabrani.
- (7) Protiv odluke donete u vezi sa potvrđivanjem mandata odbornika može se izjaviti žalba Upravnom sudu u roku od 48 časova od dana donošenja odluke skupštine jedinice lokalne samouprave.

7. Troškovi sprovođenja izbora

Član 57.

- (1) Sredstva za sprovođenje izbora i finansiranje izborne aktivnosti za izbor odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.
- (2) Na podneske i radnje u izbornom postupku ne plaća se taksa.

8. Primena propisa o izboru narodnih poslanika

Član 58.

Odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 57/03 - odluka USRS, 72/03 - dr. zakon, 75/03 - ispr. dr. zakona, 18/04, 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon) o biračkim spiskovima, o izbornom materijalu, imenovanju u izborne komisije i biračke odbore, biračkim mestima, o obaveštavanju građana o predloženim kandidatima, o zabrani trajanja izborne propagande i objavljivanju prethodnih rezultata ili procene rezultata izbora, glasanju, utvrđivanju i objavljivanju rezultata izbora, neplaćanju poreza i doprinosa za sredstva koja se isplaćuju kao naknada za rad lica u organima za sprovođenje izbora i kaznama, shodno se primenjuju na izbor odbornika, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Odredbe ovog zakona o izboru odbornika skupština jedinica lokalne samouprave primenjivaće se od prvih narednih izbora za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u svim jedinicama lokalne samouprave.

Član 60.

Prve izbore za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u svim jedinicama lokalne samouprave, po stupanju na snagu ovog zakona, raspisaće predsednik Narodne skupštine, tako da se oni održe u roku koji ne može biti kraći od 120 ni duži od 180 dana od dana raspisivanja izbora.

Član 61.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", br. 33/02, 37/02 - ispravka, 42/02, 72/03 - dr. zakon, 75/03 - ispr. dr. zakona, 100/03 - US i 101/05 - dr. zakon).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs